

Békéscsaba felé 160-nal mehet, hozzánk 120-szal jöhet majd a vonat

Szeged végállomás marad

Folytatás az 1. oldalról

Molnár Richárd, a MÁV EU Program Igazgatóság osztályvezetője elmondta: Cegléd-Szeged között is fejlesztenek, az Európai Beruházási Bank hiteleből újjáépítik a pályát. Cegléd-Kecskemét között befejezték a munkát, itt már 120 kilométeres óránkénti sebességgel mehetnek a vonatok. A pályaeépítők Kiskunfélegyháza felé haladnak tovább. Idén egy 13 kilométeres szakaszon második vágány épül.

A kétvágányúsítás azért fon-

MÁR MÁSFELÉ FUT A SÍN

Készültek tanulmánytervek a Szeged-Temesvár vasúti kapcsolat újjáépítésére, ezt vizsgálja a vasút – tájékoztatott Molnár Richárd, a MÁV osztályvezetője. A nemzetközi forgalom azonban másfelé, Békéscsaba és Arad felé halad. Nehéz lenne Szegeden keresztül nagyobb átmenő forgalmat bonyolítani, mert a jelenlegi egyvágányú pályát a személy- és kamionszállító vonatok is eléggé leterhelik. A csabai vonal korszerűsítésével javítják a forgalmat Románia felé – Szegedet elkerülve.

tos, mert a menetidőt az is jelentősen növeli, hogy Cegléd és Szeged között a szembejövő vonatok csak állomásokon találkozhat-

nak. Igaz, kissé féloldalas lesz a fejlesztés, 120-szal csak az egyik vágányon mehet majd a vonat, a másik lassabb lesz. Szeged és Fé-

legyháza között egyelőre a 100 kilométeres sebességet állítják vissza. A MÁV csődközeli helyzetében a leromlott pálya bármilyen korszerűsítése nagy eredmény.

Szeged számára azonban fontos lenne, hogy tovább növeljék a sebességet, meghosszabbítsák a kétvágányú részt. A korszerűsítés azonban nagyon sokba kerül. Ha az eddig átadott szakaszok költségeit nézzük, megállapíthatjuk: egy-egy perc menetidő csökkenés többmilliárdos korszerűsítés eredménye.

M. B. I.

Szegedi kutatók találmánya a diabetikus kenyér és zsemle

Egyenes az út a világszabadalomig

A cukorbetegek szinte korlátlanul ehetnek kenyeret és zsemlét annak köszönhetően, hogy szegedi kutatók feltalálták a péksütemények szénhidrátszegény alapanyagát. A speciális lisztkeveréket a Gabonatermesztési Kutató Kht.-ban állítják elő. Ellopni már nem lehet a találmányt, mivel hamarosan külföldön is szabadalmi oltalmat kap.

Magyarországon már levédették a feltalálók – a szegedi központú Gabonatermesztési Kutató (GK) Kht. és a Novoback Kft. – azt a szénhidrátszegény péksütemény-alapanyagot, amely hamarosan világszabadalomná válhat – mondta el lapunknak Ács Péterné Bozóky Erika, a GK Kht. lisztlaboratóriumának, valamint lisztüzemének vezetője. Mint ahogy arról lapunkban már korábban beszámoltunk, a kutatások 2000-ben kezdődtek, 2002-re pedig elkészült a speciális alapanyag összetétele, valamint a technológia.

A feltaláló csapat – Ács Péterné és Kovács Zsuzsa, a GK Kht. kutatói, valamint Varga László, a Novoback Kft. ügyvezetője – 2002-ben a gabonakutatóban speciális kisüzemet hozott létre a diétás lisztkeverék gyártására. Szegeden és környékén a Novoback Kft.-n, vagyis a Bajor Pékségben keresztül jutott el a termék fogyasztókhoz. Mivel a team-ben Varga László felel a technológiáért, az alaplisztet megrendelő pékségeket, a kiépülő hálózat tagjait ő tanítja be. Az országban ma már megyénként legalább egy pékségben sütnék diabetikus kenyeret és zsemlét.

A magyar szabadalmaztatás 2003-ban indult, majd a kutatók beadták a dokumentációt a Nemzetközi Szabadalmaztatási Hiyatalhoz is. Amikor megkapják a külföldi szabadalmi oltalmat – egyelőre a magas költségek miatt csak Európában szeretnék levédetni –, az a magyar bejegyzés napjától visszamenőleg érvényes lesz.

F. K.

A Bajor Pékségben a fogyókúrázók is keresik a diabetikus kenyeret

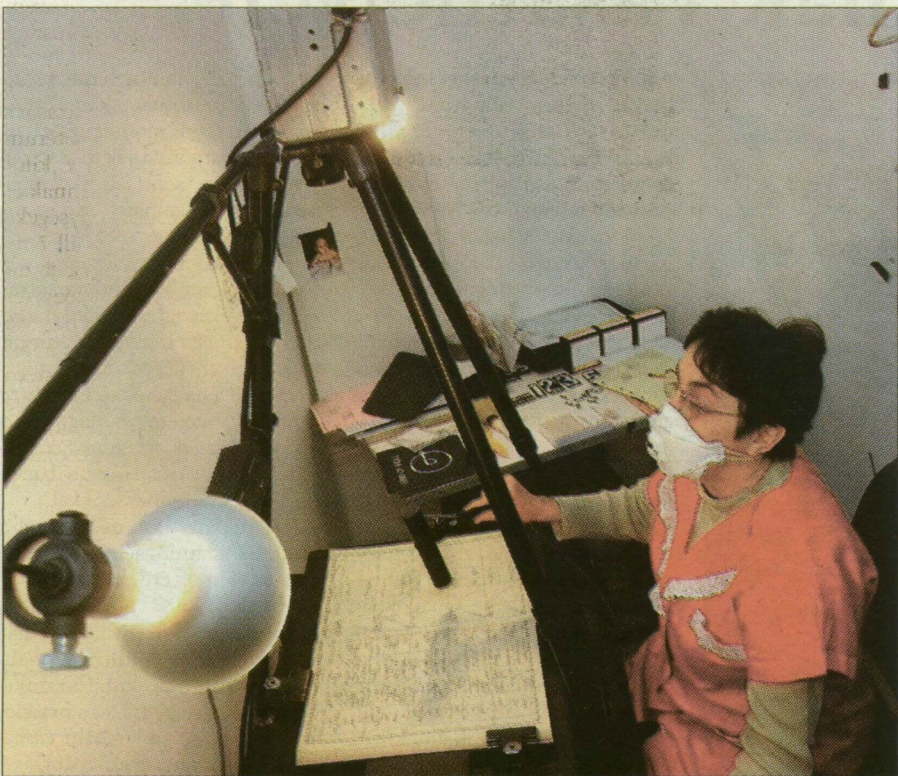
Fotó: Frank Yvette

FOGYÓKÚRÁRA IS ALKALMAS

Magyarországon ma minden huszadik ember cukorbeteg, ők csak napi egy-két hagyományos, vizes zsemlét ehetnének. A szénhidrátszegény péksütemények feltalálása óta napi három-négy zsemle sem okoz problémát a szervezetnek, mivel ezek szénhidráttartalma 30 százalékkal alacsonyabb a normál pékáruhoz képest. Olyan összetevő található bennük, amely csökkenti a táplálék felszívódását, ezért fogyókúrázóknak is ajánlják. A kutatók búzafelhéjért kevernek az alapanyagba, tehát a termékek nem tartalmazznak se korpát, se más adalékot.

A bíróság kimondta: salétromosak a levéltári helyiségek

Tizenöt napon belül fizet a megye

Már a vásárhelyi levéltárosok is védekeznek a gombafertőzés ellen

Fotó: Tésik Attila

Nincs akadálya annak, hogy a Csongrád megyei levéltárosok is megkapják elmaradt pótlékukat, miután az ítélet írott szövegét is elküldte a bíróság az érintetteknek. Az indoklás idéz egy szakvéleményből, amely szerint a levéltárpéletek falai vizesek és salétromosak, az iratok a megengedett határértéket többszörösen meghaladó mértékben gombaszennyezettek, ami az ott dolgozók egészségét károsíthatja.

A napokban a megyei önkormányzat is, a levéltárosok is megkapták a megyei bíróság jogerős, még november 30-án kimondott ítéletét, amely arra kötelezi a megyét, hogy fizesse ki visszamenőleg is az egészségkárosító kockázat miatti pótlékot a dolgozóknak.

Az írásbeli ítélet indoklása szerint már 1995-ben kiderült az ÁNTSZ által elrendelt vizsgálat nyomán, hogy a levéltárosok által használt helyiségek nedvesek, salétromosak, a munka közben kezelt iratok gomba- és porfertőzöttsége is kimutatható volt. Az is, hogy „a gombák irritatív, allergizáló, fertőző, esetenként karcinogén hatásúak”. Ugyanakkor a munkahelyen nem szerelt be a

tulajdonos olyan elszívóberendezést, fertőtlenítő rendszert, amely csökkentette volna a gomba- és porszenyvezettségét.

A bíróság az ÁNTSZ 1995-ös vizsgálatára, majd a Fodor József Országos Közegészségügyi Központ szakértői véleményére hivatkozott.

Siket Judit főjegyző lapunknak elmondta, megtörténtek az előkészületek a pénz – több mint nyolcvanmillió forint – kifizetésére, nincs akadálya annak, hogy az ítélet kézhez vételétől számított tizenöt napon belül teljesítsék kötelezettségüket. Ugyanerről számolt be Géczi Lajos, a levéltárosok érdekképviselője is.

B. A.

Himnuszunk

PANEK SÁNDOR

Valamikor az 1950-es évek elején Révai József, a Rákosi-kormány kultuszminisztere egy fogadáson állítólag így szólította meg Kodály Zoltánt: „Van még a tanár úrnak egy adóssága velünk szemben!” A kedélyes, ám álnok célzás arra utalt, hogy Rákosiék, bár 1949-ben Moszkvából nem kötelezték Magyarországot arra, hogy új nemzeti himnusszal cserélje ki Kőlcsey Ferenc Himnuszát, mégis tervbe vették, hogy Illyés Gyulával új himnusz-szöveget íratnak, hozzá pedig Kodály Zoltánnak kellett volna zenét komponálnia. Hogy a Kőlcsey és Erkel által alkotott nemzeti Himnuszunk milyen közösségi ereje volt, az ebből a tervből is látszik. Két olyan neves művészt választottak ki a célra, akik nem emígráltak a hatalomátvitel után, de súlyuk, erkölcsi tartásuk a magyar kultúrában kétségbevonhatatlan volt. Kodály Zoltán nagyon hidegen fordult Révai felé, és azt kérdezte: „Nekem? Magukkal szemben? Micsoda?” „Írjon nekünk új himnuszt!” – így Révai. Mire Kodály kimérten csak annyit mondott: „Minek? Jó a régi!”

Azt „ők” sem merték megkockáztatni, hogy pártapparátcsikkokkal írássanak új himnuszt. De Kőlcsey Ferenc versét hosszú időre száműzték a zene mellől, elvégre milyen dolog az, hogy a szocialista típusú ember Istenhez forduljon áldásért, s még azt sem a „föld rabjaira” kéri. Egész nemzedék nőtt fel úgy Magyarországon, hogy az iskolában szovjet himnuszt hallott, s ha ünnepein fel is hangzott Erkel Ferenc zenéje, a szocialista Internacionálé indulóját is kapta mellé; azt persze már szöveggel.

Január 22-én volt 181 éve, hogy Kőlcsey Ferenc Szatmárcsekén neyét „Hymnus, a Magyar nép vérzivataros századaiból” című verse fölé írta. A vers már a maga közvetlen utókora számára a legnagyobb művek közé számított, s csakhamar jelképes műve lett a reformkori magyar hazafiságnak, amely máig hatóan a legsebbebb mintáit adja a hazaszeretnek. Amikor a pesti Nemzeti Színház pályázatot írt ki egy magyar néphimusz zenéjére, a kiírásban már feltételként szerepelt, hogy Kőlcsey versét kell megzenésíteni. A jelíes pályázat elbírálására jellemző, hogy amikor a Nemzeti Színházban 1844. július 2-án a zeneszerzők nevének említése nélkül eljátszották a dicséretet nyert műveket, a legnagyobb tetszést Erkel Ferenc műve váltotta ki. A Himnusz 1848. augusztus 20-án a budai Mátyás-templomban már állami ünnepségen csendült fel. A Himnusz megtalálta népét.

Ha hallottunk már Marseillaise-t teli torokból éneklő franciát vagy olaszt felszabadultan énekelni a Fratelli d'Italia-t, tudjuk, a magyar Himnusz különleges. Kőlcsey történelmi borúlátása, fájdalmas önbírálat, felemelő Istenhez fordulása mintha a huszadik századi jövőt látta volna. Nemzeti Himnuszunk több a pusztá hagyománynál. Olyan elevenen él együtt gondolatainkkal a magyar sorsról, hogy nem véletlen: sem a „Gott erhalte”, sem az Internacionálé nem tudott a magasába jutni.

Nem találják az öngyilkost

Nem találták meg annak az embernek a holttestét, aki feltehetőleg öngyilkossági szándékkal ugrott pénteken kora este a Bertalan hídról a Tiszába. A rendőrségi szóvivő szerint a 61 éves szegedi férfit a hídon hagyott holmijai alapján azonosítani tudták, de kilétét egyelőre nem hozzák nyilvánosságra.

Fidesz-építkezés

Ifjúsági munkacsoportot alapított a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség szegedi szervezetének elnöksége. A testület vezetésével Cseri Lászlót, a Szegedi Tudományegyetem harmadéves történelemhallgatóját bízták meg. A munkacsoportba azokat a fiatalokat várják, akik felelősséget éreznek Szeged iránt és aktívan kívánnak részt venni a közéletben.

Idén jó termés várható szőlőből

Egészséges, életerős a szőlővessző, idén jó termés várható – állapította meg Kalmár István hegybíró a szombati Vince-napi borünnepen Ópusztaszeren.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Vince-napi borünnepet, vicevessző-vágást és borkóstolót tartottak szombaton az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékparkban (ÓNTE), amelyen mintegy ötszáz érdeklődő és több mint egy tucat borrend vett részt, többek között Móról, Győrből, Velencéről, Kiskőrösről és a Vajdaságból. A néprajzkutatók szerint Vince, nevének a borral, a vinummal való hasonlatosságából lett a bor és a szőlő védőszentje. Ezen a napon az időjárásból is jóslottak: „Ha megcsordul Vince, tele lesz a pince” – tartották őseink. Ezen a napon a levágott szőlővessző hajtásából is következtettek arra, hogy milyen lesz az idei bortermés. Az emlékpark szegedi tanyáján Kalmár István hegybíró vágta le a termésjósuló vicevesszőket. A rügyeket megsejmlélve a hegybíró úgy látta, hogy az idei tél mostanáig kegyes volt a szőlősgazdához, ugyanis a vesszők és a hajtások nem károsodtak, eszerint az idén jó termés várható.

A borkóstolóval, borbemutatóval egybekötött eseményen a Szent Vince Borlovagrend – a hagyományokhoz híven – három új borlovagot fogadott soraiba, akinek tréfás próbákat kellett kiállniuk a címért.